

J. Šeráková

INSCENOVÁNÍ LITERÁRNÍ PŘEDLOHY *MAGOR DĚTEM* VE TŘECH VĚKOVÝCH SKUPINÁCH A TŘECH DIVADELNÍCH FORMÁCH

posudek oponenta diplomové práce

Připadla mi role oponenta. Tudíž budu oponovat. Nejde o nic osobního. „Oponent“ je role, která je profilována primárně odbornými pravidly. Takže to tak berte, prosím. Navíc, nebudu oponovat onu vlastní práci s dětmi, mj. i proto, že ji sledávám adekvátní (samozřejmě, jako téměř nad všemi dramatickými strukturami mohly by místy nastati diskuse, ale o ty mi tu nejde).

Budu oponovat diplomku.

Posudek bude mít formu komentářů k čtenbě. Shrnutí bude v závěru posudku. Místa k diskusi u obhajoby budou vyznačena takto: ?

– Ad: Úvod. S potěšením mohu konstatovat, že úvod se v několika odstavcích zabývá tím, co chce autorka při práci na diplomovém úkolu zjistit. Oceňuji též otázky v závěru úvodu (i když to vlastně nejsou otázky, neboť nemají na koncích otazníky). Nicméně – samozřejmě by mne zajímalo, co se skrývá za obecně vyjádřenými proměnnými „uchopitelná témata“ a „podíl na tvorbě“. Z úvodu není úplně jasné, zda půjde o výzkum či-li ne. Není tu o tom žádná zmínka. Nevím tedy, jestli autorka předem ví, co je v tomto případě „uchopitelnost“ a bude ji na základě předběžné znalosti „testovat“, nebo zda půjde o kvalitativně orientovaný výzkum (prostřednictvím divadelních postupů), při němž se mají „procedury“ a věkové zvláštnosti skupin teprve vyjevit. Nebo – zda o výzkum nakonec nepůjde.

K dalšímu textu.

1. skupina:

– s. 18: Ad: „Je několik motivů, které se v předloze opakují“. To je vlastní „nález“ nebo jest převzato z jinak v této kapitole hojně užívaných zdrojů? ?

– s. 20: Ad: „Definice vývojové fáze – Mladší školní věk“. Tady mám jako čtenář problém, že se nejedná pouze o to, co je v titulu kapitoly, ale de facto již začíná popis práce. Obávám se, že proměnné obsažené v cílech by se v takto pojatém textu mohly poněkud rozplynout. Ale uvidíme ...

– Navíc tu nenalézám naplnění slibu z konce kapitoly předchozí („V následujících kapitolách se budu konkrétně věnovat textům, které jsme zvolili pro inscenování (a jejich tématům).“).

– s. 21: Začínám chápat klíč kapitoly: výňatek či parafráze z textu o vývojové psychologii + vesměs autorčin komentář k tématu ve vztahu k její skupině. To je jistě přístup adekvátní a jeho předností je, že spojuje zobecnění jevů použité v psychologii s jejich vybranými projevy v práci s konkrétní skupinou. Možná by ale stálo za to na onen „klíč“ čtenáře předem upozornit. Odpadly by zřejmě předchozí nejistoty.

– Popis práce 1. skupiny: Tady se dostávám do jistých potíží. Velká část kapitoly je skutečně zevrubným popisem dění hodinách či „kroků“ inscenace, v podstatě popisem „projektu“, též nekomentovaným popisem jednotlivých aktivit apod. Resp. též popisy dětí (dále ale nevyužívanými). Tak, jak je kapitola postavena, jeví se mi, že popis by nemusel být tak obširný. Podle úvodu jsem si udělal představu, že zacílení reprezentované mj. oceněnými otázkami, budou přece jen řešené podstatněji.

Až na samém konci pak autorka chvályhodně nabízí resumé. Vidím tu náležitou snahu vracet se ke třem výchozím „otázkám“. Doporučil bych tu jen jasněji strukturovat text právě ve vztahu k nim (je možno je i zopakovat: „Teď odpovídám na tuto ...“). Jistý problém ale vidím v tom, že shrnující „reflexe“ zabírá z 26 stran celé kapitoly cca 1 ...

Mimochodem – možná špatně vidím, ale např. na otázku „jaká témata jsou uchopitelná“ tu vlastně nevidím odpověď; nejbližší je asi to, že témata z pohádek; vracím se tedy k tomu, co je „uchopitelnost“. Upřímně se doznávám, že jsem na začátku práce – v tomto ohledu autorkou poněkud opuštěn – nabyl dojmu, že se dovíím skutečně „jaká“ a nejen „odkud“.¹

Lze tedy odpovědět na otázku jaká témata (ve smyslu obsahu, principu, odkazu, myšlenky či čeho ještě) se ukázala býti uchopitelná? ?

2. skupina:

– s. 49: Věta: „Uvědomění toho, že to, co hrají, můžou vidět i paralelu pro to, co se i jim někdy děje, byla pro jejich „bytí“ v roli velmi účinná technika.“ ... asi měla být formulována trochu jinak, že?

– s. 61: Tady je téma jasně řečené – doufám, že i uchopitelné.

– s. 68: Rozumím dobře, že scény, u nichž není žádná báseň, byly nějak sehrány? Např. krok 2 – třeba takto: ukazují se běžné činnosti rodiny, avšak při nošení uhlí ze sklepa nosí kbelíky jen matka? ?

– s. 72: Fakt byl Jirous hlavním nebo jediným tématem? Když je to takhle napsáno, hádal bych, že se tedy dělalo nějaké biografické drama ... ale to se mi zase nezdá až tak úplně ... a koneckonců, Jirous je báječná postava pro vyjevování i témat obecnější povahy. ?

– Jen na okraj: „Druhým bodem reflexe je volba jevištního tvaru“, tu stojí psáno, ale otázka v úvodu zní „Jak se skupiny podílely na volbě divadelní formy(?)“.

3. skupina:

– Schéma se principálně opakuje (jak s pozitivy tak – viz výše – diskutabilními náležitostmi), byť obsah se mění.

– Práce na docu-divadle (narazil jsem na něj v zahraničí už v 90. letech) se mi jeví hodně zajímavá.

– s. 105: Výborně! Tři otázky jsou tu, aby „obloukem“ uzavřely práci!

– ... až na to, že shrnující odpovědi poté, co jsme prošli tak obšírným materiálem, jsou bohužel více než stručné. Můžete namítnout, že jsou dílčí odpovědi více zastoupeny přímo v textech. Ale na mém postesknutí to nic nemění. Od závěrů v úrovni Mgr. práce přece jen očekávám poněkud podstatnější práci analyticko-syntetickou se sebraným materiálem, ba – třeba i nějaký „nový poznatek“...

Práce nicméně vyhoví požadavkům. K obsahu výše. Dále: Struktura celku je postavena logicky, práce s literaturou je adekvátní, text je kultivovaný.

Práci doporučuji k obhajobě.

Navržená klasifikace: předběžně C (ve smyslu dobré dvojky)

8. VIII. 2020

Josef Valenta

¹ Prohlížel jsem znovu popisy v kapitole, zda narazím na „vydefinování“ uchopitelných témat, ale nějak se mi to nepodařilo. Mám to tedy chápat tak, že tématem, byl Jirous? 😊 Ale jakkoliv je za texty, přece jen ... o něm se zase až tak nehrálo, tak nevím ...